

Datum:	12-3-2019	Zaaknummer:	159784
Van:	het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder R. van Ginderen		
Aan:	de raad van de gemeente Roosendaal		
Steller:	S. Scheepstra		
Kopie aan:	R. van Ginderen, groep BIM, groep BOM, H. Astitou, A. Sloof, N.Lamrhari, groep Leerplicht		
Onderwerp:	Beleidsnotitie onderwijsachterstanden 2019-2022		
Bijlage:	Beleidsnotitie onderwijsachterstanden 2019-2022		

Kennisnemen van

Het college van burgemeester en wethouders heeft ingestemd met vaststelling van de beleidsnotitie onderwijsachterstanden 2019-2022.

Inleiding

Diverse landelijke en lokale veranderingen hebben consequenties voor het Roosendaalse onderwijsachterstandenbeleid. Het gaat dan bijvoorbeeld om landelijke wettelijke veranderingen die van invloed zijn specifiek op de peuter- en VVE-opvang (VVE= voor- en voerschoolse educatie). Financiële veranderingen in de rijksmiddelen en de komst van een nieuwe lokale onderwijs-jeugdagenda en maatschappelijke veranderingen.

Met het zicht op bovengenoemde veranderingen is de gemeente samen met de partners in het veld aan de slag gegaan met een nieuw onderwijsachterstandenbeleid.

Informatie/kernboodschap

In Roosendaal verdient ieder kind een optimale ontwikkeling om zijn of haar talenten te ontplooiën. Onderwijs is daar de cruciale factor in. Het is belangrijk dat (taal-) achterstanden zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en weggewerkt. Voor onderwijsachterstanden is de ambitie van de gemeente dat kinderen bij de start van het basisonderwijs geen achterstand hebben.

In Roosendaal zetten we de komende jaren extra in op kinderen met een (risico op) (taal-) achterstand vanuit de visie dat investeren in preventie loont. Via voerschoolse educatie krijgen kinderen met een (risico op) (taal-) achterstand een verrijkt aanbod met als doel de achterstand te verminderen of te voorkomen. De visie leidt tot de volgende uitgangspunten voor het aanbod voerschoolse educatie en peuteropvang:

- Tegemoetkoming van aanbieders voor de hogere kosten van voerschoolse educatie. Uit landelijk onderzoek blijkt dat de kosten van VVE-opvang hoger zijn dan van reguliere kinderopvang. Omdat wij willen investeren in voerschoolse educatie juist voor die kinderen die het nodig hebben, willen wij de aanbieders in deze hogere kosten tegemoetkomen zodat het aanbod voor peuters met een (risico op) (taal-)achterstand in stand blijft.
- Laagdrempelig houden van de voerschoolse educatie door ouders met een kind dat in aanmerking komt voor voerschoolse educatie (een zogenoemde VVE-indicatie) een deel van de uren gratis aan te bieden.
- Gelijktrekken van de ouderbijdragen over de eerste uren opvang, zodat alle ouders (met en zonder recht op kinderopvangtoeslag en met of zonder VVE-indicatie) eenzelfde inkomensafhankelijke nettobijdrage betalen.
- Mogelijkheid voor peuters met een VVE-indicatie om vanaf 2 jaar acht uur voerschoolse educatie te ontvangen en te wennen aan de peuteropvang; vanaf 2,5 jaar kunnen peuters met een VVE-indicatie gemiddeld 16 uur per week naar de voerschoolse voorziening. De opbouw maakt het mogelijk dat kinderen al jong in aanraking komen met een verrijkt (taal-) aanbod door voerschoolse educatie zonder dat de allerjongsten al direct een volledig programma van 16 uur moeten volgen.

Aan taalonderwijsvoorzieningen in het primair onderwijs blijven we deze beleidsperiode uitvoering geven.

Consequenties

We creëren in Roosendaal een goede basisvoorziening om onderwijsachterstanden weg te nemen. Het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid zal aan een nieuwe jeugdagenda integraal verbonden worden.

De uitvoering van de afspraken die voortvloeien uit het beleidsplan, worden uitgevoerd binnen rijksbudget.

De komende periode wordt een start gemaakt met het maken van uitvoeringsafspraken 2020 met de uitvoerende partners.

Communicatie

Bij de opstelling van de notitie zijn de samenwerkende partners in het veld (te denken aan voorscholen, vroegscholen, samenwerkingsverband en jeugdgezondheidszorg) betrokken.

Na vaststelling van het beleid zullen alle partners op de hoogte gesteld worden en de notitie aan hen worden aangeboden. De notitie is openbaar en na de vaststelling door het college van burgemeester en wethouders volgt er een extern bericht.

Ouders zullen door de gemeente en aanbieders tijdig geïnformeerd worden over de wijzigingen in de voorschoolse educatie vanaf 2020.

Vervolg(procedure)

De gemeenteraad wordt geïnformeerd over de voortgang.

Bijlagen

1. Beleidsnotitie onderwijsachterstanden 2019-2022

Afsluiting en ondertekening

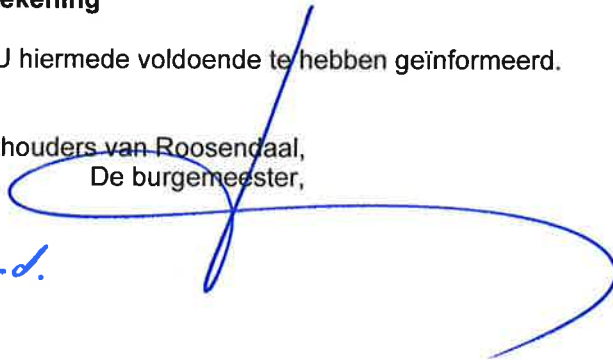
Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

BELEIDSDOCUMENT

Aanpak onderwijs- achterstanden

Ieder kind een kans
maart 2019

Inhoud

Door op een van onderstaande titels te klikken komt u meteen op de opgevraagde pagina.

Notitie Onderwijsachterstandenbeleid Roosendaal 2019 - 2022	3
Inleiding	5
Visie op onderwijsachterstanden	6
Speerpunten	7
Uitwerking speerpunten naar acties	10
Uitvoeringsprogramma	16
Bijlage 1 Rollen en verantwoordelijkheden OAB-partners	18
Bijlage 2 Financiële paragraaf	21
Bijlage 3 Beoogde opbrengsten OAB-activiteiten	22
Bijlage 4 Kindaantallen in Roosendaal	23

Notitie

Onderwijsachterstandenbeleid Roosendaal 2019 - 2022

Alle kinderen in Roosendaal maximale kansen geven om zich optimaal te ontwikkelen. Daar werken wij als gemeente samen met vele partijen in de stad aan. Het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (OAB) is een van de vele terreinen waarmee wij beogen kinderen dergelijke kansen te bieden.

Dit beleid richt zich op het verminderen en voorkomen van onderwijs- en ontwikkelingsachterstanden, in het bijzonder op (risico's op) (taal)achterstand. Met onze inzet via OAB willen wij investeren in het voorkomen van onderwijsachterstanden door extra ondersteuning te bieden aan kinderen in de leeftijd 0–12 met een (risico op) een onderwijsachterstand. De notitie beschrijft, na een korte inleiding, achtereenvolgens:

- > De visie en uitgangspunten als kader voor het OAB
- > De speerpunten hierin
- > De uitwerking van de speerpunten naar geformuleerde acties
- > Een uitvoeringsprogramma om deze acties te behalen

Inleiding

Al vele jaren werkt de gemeente Roosendaal samen met haar educatieve partners¹ om kinderen met een (risico op) (taal)achterstand die ondersteuning te bieden die zij nodig hebben om deel te nemen aan het onderwijs.

De ondersteuning op het gebied van onderwijsachterstanden die de gemeente biedt, bestaat uit:

- > Inzet op indicatie en toeleiding van peuters met een (risico op) (taal)achterstand.
- > Voorschoolse educatie voor peuters met een (risico op) (taal)achterstand.
- > Inzet op een soepele doorstroom van voor- naar vroegschool.
- > Aanvullend taalonderwijs voor leerlingen met een taalachterstand in het primair onderwijs.
- > Voorzieningen voor nieuwkomers² in de gemeente.
- > Thuisondersteuning aan ouders van jonge kinderen (0-4) op het gebied van onder andere taal.

In de afgelopen maanden (oktober-december 2018) heeft de gemeente met de educatieve partners en het consultatiebureau - gezamenlijk de OAB-partners - het OAB, de geboden ondersteuning en de samenwerkingsstructuur geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat:

- > Op inhoud de partners op een aantal onderdelen tevreden zijn met het hierboven beschreven huidige aanbod om onderwijsachterstanden te voorkomen en verminderen. Men constateert dat een aantal activiteiten beter anders ingericht kunnen worden.
- > Voor wat betreft de samenwerking zien de partners en de gemeente eveneens mogelijkheden om dit verder te versterken.

De veranderingen in onze gemeente, met een instroom van nieuwkomers, groei van eenoudergezinnen en andere sociale ontwikkelingen, maar ook de maatschappelijke veranderingen, zoals de decentralisatie van de jeugdzorg. Vragen ons inziens om een herijking van ons brede jeugdbeleid en het OAB. De sociale ontwikkelingen maken namelijk dat onze OAB-partners constateren dat er nog forse onderwijsachterstanden zijn, bijvoorbeeld bij de Poolse migranten, en dat deze achterstanden geconcentreerd zijn in bepaalde wijken. Ons beleid vraagt om een erkenning van deze ontwikkelingen en van de verschillen tussen Roosendaalse wijken en kernen.

De veranderingen van Rijksweg de afgelopen jaren binnen het OAB zijn eveneens van belang voor deze herijking Vanuit het Rijk zijn bijvoorbeeld de kwaliteitseisen aangescherpt zowel voor voorschoolse educatie als voor reguliere peuteropvang. Ook zijn de financiële kaders en uitgangspunten voor de verdeling van de Rijksmiddelen voor OAB veranderd.

¹ Onderwijs en kinderopvang vormen in onze visie samen één stelsel van educatieve voorzieningen. Wij spreken daarom van educatieve partners, waaronder wij het onderwijs en de opvang verstaan.

² Nieuwkomers zijn in het kader van OAB kinderen die korter dan een jaar in Nederland zijn.

Visie op onderwijsachterstanden

Onderwijsachterstandenbeleid is in de gemeente Roosendaal onderdeel van de brede jeugdagenda. De gemeente streeft met haar jeugdbeleid actief naar het beleidsmatig en in de uitvoering verbinden van onderwijs, jeugd, jeugdgezondheidszorg, sport en cultuur, veiligheid en arbeidsmarkt. Om voor alle jongeren in Roosendaal de beste kansen te kunnen creëren om zich te ontwikkelen.

Voor het onderdeel onderwijsachterstanden is de ambitie van de gemeente **dat kinderen bij de start van het basisonderwijs geen achterstand hebben**. Dit betekent dat wij ons extra inspannen om de juiste, passende ondersteuning in de voorschoolse periode aan te bieden. Dit sluit aan bij onze visie dat investeren in preventie loont. Binnen het OAB is en blijft dit onze hoogste prioriteit: inzet om onderwijsachterstanden waar mogelijk bij jonge kinderen weg te werken. Zodat zij goed voorbereid het onderwijs instromen.

Tegelijkertijd weten wij dat niet alle onderwijsachterstanden bij de start van het onderwijs verdwenen zijn. Ook zijn er kinderen met een onderwijsachterstand die tussentijds instromen in het onderwijs. Wij constateren dat het onderwijs de primaire verantwoordelijke is om - wanneer dit het geval is - deze achterstanden te verminderen. Wij zien het als onze taak om het onderwijs hierbij te ondersteunen, maar laten de regie bij het onderwijs. De gemeente treedt op als regisseur waar het gaat om het realiseren van verbindingen tussen partijen binnen het netwerk rondom kinderen.

Wij blijven de ouders en het onderwijs ondersteunen zodat, waar achterstanden toch zijn ontstaan, deze worden verminderd. De voorzieningen voor onderwijsachterstanden in het basisonderwijs, zoals het taalaanbod in de schoolse periode zijn er voor alle Roosendaalse kinderen met een (risico op) (taal)achterstand. Het onderwijs zien wij als meest geschikte partner om deze activiteiten in te richten, zodat maatwerk (ook op wijkniveau) mogelijk is.

Onze visie betekent dat wij kiezen voor:

- > Voldoende, kwalitatief hoogwaardig aanbod aan voorschoolse educatie (VVE) en ondersteuning voor peuters met een (risico op) (taal)achterstand.
- > Voldoende, kwalitatief sterke voorzieningen voor schoolgaande kinderen met een taalachterstand.
- > Ouders actief te laten betrekken bij het aanbod voor hun kinderen.
- > Educatieve partners en voorliggende voorzieningen die met elkaar samenwerken om het aanbod en de voorzieningen op het gebied van onderwijsachterstanden met elkaar te verbinden en op elkaar aan te laten sluiten.

In de bijlage is het financiële kader voor deze keuze weergegeven.

Speerpunten

De ontwikkelingen in onze gemeente - met een grote instroom van nieuwkomers, neveninstromers, groei in eenoudergezinnen en andere uitdagingen zoals ook benoemd in onze jeugdagenda - tezamen met onze ambities vragen dat wij werken aan een continue versterking en vernieuwing van voorzieningen om onderwijsachterstanden te voorkomen en verminderen. Voor de periode 2019-2022 zien de gemeente en haar partners mogelijkheden om voorzieningen en beleid te verankeren en te vernieuwen. Hiervoor is er een aantal speerpunten benoemd, te weten:

'19 '22

1

Onderwijsachterstanden in context

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) is een op zichzelf staand beleidsdomein. Wel raakt het en is het beïnvloed door vele andere thema's, zoals bijvoorbeeld de aansluiting onderwijs-jeugdzorg, nieuwkomers, armoedebelid, onderwijshuisvesting, laaggeletterdheid of het peuteropvangbeleid. Wij zetten ons de komende periode in om de integraliteit van ons jeugdbeleid verder uit te werken en uit te diepen, ook in de uitvoering. Wij gaan hiervoor de komende periode bijvoorbeeld werken aan een goede ondersteuningsstructuur voor de voorschoolse periode, zodat peuters met een ondersteuningsvraag (die niet (alleen) taalgerelateerd is) de juiste en voldoende ondersteuning krijgen.

Daarnaast signaleren wij dat, naast borging in een breder beleidskader, het herzien van onze OAB overleg- en besluitvormingsstructuur van belang is. Deze is nu vanuit de Lokale Educatieve Agenda (LEA) georganiseerd. De integrale aansluiting met de nieuwe jeugdagenda en onze ambities vragen om herijking hiervan.

Vergroten van het bereik van bestaande en nieuwe OAB-voorzieningen

Op dit moment bereiken de OAB-voorzieningen een deel van onze Roosendaalse jongeren die een (risico op) (taal)achterstand hebben. We zien de noodzaak om het bereik verder te verhogen, onder andere door de instroom van nieuwkomers. Om het bereik van onze voorzieningen te verhogen, gaan wij daarom met onze partners het aanbod de komende periode vernieuwen. Belangrijk onderdeel bij het verhogen van het bereik is voor ons daarnaast het bereiken én betrekken van ouders bij onze voorzieningen.

3

Vergroten van het inzicht in het bereik en in de ontwikkeling van peuters en leerlingen door het verbeteren van de monitoring

Met het OAB beogen wij alle kinderen in Roosendaal met een (risico op) (taal) achterstand te bereiken. Om te bezien of onze partners en wij dit blijvend behalen, is een goede monitoring van belang. Daarnaast hebben wij met onze OAB-partners een aantal resultaten of beoogde doelen geformuleerd over de gewenste ontwikkeling van kinderen die deelnemen aan OAB-activiteiten (zie bijlage 2 waar de resultaatafspraken VVE en doelstellingen OAB zijn opgenomen). Met elkaar willen wij de ontwikkeling maar ook het bereik van onze inspanningen beter inzichtelijk maken. De bij alle partners beschikbare informatie willen wij daarom in integraliteit vaker met elkaar bespreken. Bij de bespreking gaat het ons vooral om met elkaar te bezien of wij nog de juiste dingen op de juiste manier doen.

OAB-voorzieningen van hoge kwaliteit

Het bieden van de juiste ondersteuning aan kinderen met een (risico op) (taal) achterstand vraagt om een hoge kwaliteit van voorzieningen. Wij nemen de verantwoordelijkheid en de regie waar het gaat om het aanbod voor peuters en doen dit in overleg met onze partners. Wij laten de regie bij het onderwijs voor de inrichting van OAB-activiteiten in de schoolse periode. Het is in ons aller belang dat dit totaalaanbod onze kinderen met (een risico op) onderwijsachterstanden ondersteunt. Kwaliteit is en blijft daarom voor ons een aandachtspunt in overleg met onze OAB-partners maar ook in de samenwerking tussen de voor- en vroegschool. Hier blijven wij de komende periode aandacht aan schenken.

2

4

Uitwerking speerpunten naar acties

De vier speerpunten zijn hieronder verder uitgewerkt, op basis van de met de partners in 2018 uitgevoerde evaluatie. De speerpunten zijn vertaald naar acties voor de komende periode (2019-2022). Hierbij is onderscheid gemaakt tussen wat wij met elkaar gaan verankeren in de staande praktijk en waar wij mogelijkheden zien voor vernieuwing.

Verankeren

1. We gaan het onderwijsachterstandenbeleid verankeren binnen het sociaal domein door dit onderdeel te laten zijn van onze jeugdagenda. *(speerpunt 1: onderwijsachterstanden in context)*

Kinderen met een (risico op) (taal)achterstanden hebben veelal ook te maken met andere problematieken. Daarmee heeft het OAB raakvlakken met bijvoorbeeld jeugdbeleid, armoedebelief, peuteropvangbeleid, passend onderwijs, de aanpak van laaggeletterdheid etc. Wij streven naar integraal beleid zodat bijvoorbeeld ook peuters met ondersteuningsvragen anders dan taal de juiste ondersteuning ontvangen. Deze ondersteuningsstructuur willen wij daarom versterken.

Het gaat hierbij bijvoorbeeld om peuters die een achterstand hebben (op sociaal-emotioneel vlak bijvoorbeeld) en waarbij extra ondersteuning een mogelijke onderwijsachterstand kan voorkomen. Dit doen wij door met onze educatieve partners en voorliggende voorzieningen te onderzoeken op welke wijze deze ondersteuningsstructuur er uit moet zien en deze vervolgens te realiseren. Als gemeente zullen wij hierin het voortouw nemen.

Ook de verankering - en verbetering - van de aansluiting van de ondersteuningsstructuur voor jongeren op het onderwijs (en daarmee passend onderwijs) behoeft aandacht. Dit speerpunt raakt aan veel van de acties benoemd in de jeugdagenda en het is daarom van belang dat het OAB integraal onderdeel is in woord en daad van de jeugdagenda. Wij dragen daar zorg voor vanuit onze verantwoordelijkheid als gemeente, en zullen met het onderwijs blijven samenwerken om de juiste ondersteuning - ook vanuit jeugdhulp - te organiseren. Wij blijven daarom onze coördinerende rol uitvoeren waar het gaat om de aansluiting onderwijsjeugd³.

Tot slot raakt OAB ook aan onderwerpen als IKC-vorming van de educatieve voorzieningen. Een goede samenwerking tussen voorschoolse voorziening en de vroegschool is in het belang van iedere peuter, met of zonder taalachterstand. De onderwijspartners in Roosendaal zijn allen bezig met of al vergevorderd met een intensieve samenwerking tussen voor- en vroegschool. Het is onze actie om deze Collegeperiode de onderwijshuisvesting te decentraliseren naar het primair onderwijs. We zien in het vehikel van decentralisatie de mogelijkheden om de ontwikkeling van kindcentra te faciliteren en versnellen.

2. We handhaven de brede doelgroepdefinitie.

(speerpunt 2: vergroten van bereik)

In 2018 is de doelgroepdefinitie voor voorschoolse educatie met alle OAB-partners opnieuw vastgesteld. Deze definitie voldoet en wij zullen met onze partners blijven volgen of deze blijft voldoen. Belangrijk hierbij is dat peuters met en zonder VVE-indicatie de juiste ondersteuning krijgen, afgestemd op hun ontwikkelingsvraagstukken (zie ook verankeren 1). Voor sommige peuters zal VVE passend zijn omdat zij daarmee een taarlijk aanbod krijgen en leren wennen aan een schoolse setting. Voor anderen zal het niet voldoende of niet passend zijn. In sommige gevallen zal een peuter met een VVE-indicatie dan ook extra ondersteuning nodig hebben buiten het VVE-programma.

Om goed te blijven volgen welke kinderen wij specifiek bereiken met het voorschools aanbod zetten wij daarnaast in op het verbeteren van de monitoring van het bereik van onze voorschoolse educatie. Zijn alle peuters met een VVE-indicatie ook op een voorschoolse voorziening geplaatst? Zo nee, wat zijn dan de redenen dat bijvoorbeeld ouders kiezen om een peuter niet naar de voorschool te laten gaan?

Door dit inzichtelijk te krijgen, kunnen wij gezamenlijk meer doen om het bereik waar nodig te verhogen. Met onze OAB-partners werken wij de komende periode een werkwijze uit die inzicht biedt in dit bereik, zonder hiermee onnodige administratieve lasten te veroorzaken. Wij nemen hierin een coördinerende rol.

3. We blijven werken met de onlangs gemaakte resultaatafspraken VVE en werken de manier waarop wij deze afspraken monitoren verder uit. (speerpunt 3: verbeteren monitoring)

In 2018 zijn resultaatafspraken VVE opgesteld die beschrijven wat de OAB-partners en wij verwachten als resultaat van onze inspanningen in de voor- en vroegschoolse periode (zie ook bijlage 2).

Wij hebben gezamenlijk als eindresultaat gesteld dat leerlingen minimaal op niveau SLO-prestatieniveau zitten aan het einde van de vroegschoolse periode. Deze afspraken voldoen. Wel werken wij de komende periode aan het goed volgen van de resultaten ten opzichte van deze afspraken.

Wij geven hierbij aandacht aan onze rol als gemeente om gegevens over de ontwikkeling van Roosendaalse leerlingen te verzamelen, duiden, terug te koppelen en te bespreken met onze OAB-partners. Bij de bespreking van de resultaten staat voor ons de vraag 'doen wij nog steeds de juiste dingen op de juiste manier' centraal; het gaat niet om afrekenen maar juist om het verhogen van de kwaliteit en het bereik van onze voorzieningen.

De komende periode werken wij met onze partners aan het opzetten van een monitoringstructuur die voldoet aan onze gezamenlijke verwachtingen, met daarbij oog voor de administratieve lasten van alle partners.

4. De voorzieningen voor nieuwkomers blijven wij op dezelfde wijze faciliteren⁴. Deze vormen integraal onderdeel van het OAB. (speerpunt 4: borgen kwaliteit)

De NIP-voorzieningen voor nieuwkomers in het onderwijs voldoen aan de vraag in onze gemeente. Uit de evaluatie blijkt dat onze partners hier ook tevreden mee zijn. Wij blijven daarom deze voorzieningen faciliteren met daarbij de eerder al gestelde doelstellingen (zie bijlage 2).

Vernieuwen

5. Om meer leerlingen met een taalachterstand te bereiken, gaan wij met elkaar het aanvullend taalonderwijs (tot op heden via bovenscholse schakelklassen) op de best passende manier organiseren. (speerpunt 2: vergroten bereik)

Schakelklassen bieden taalonderwijs aan leerlingen met een risico op een taalachterstand. Uit de evaluatie onder onderwijspartners blijkt dat een andere opzet nodig is om een hoger bereik te realiseren onder leerlingen met een taalachterstand en zo al deze leerlingen de best passende ondersteuning te bieden. De komende periode werkt het onderwijs een voorstel uit wat de best passende opzet is. Wij zullen dit faciliteren.

6. Wij werken met onze OAB-partners aan het verder versterken van de doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool en tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs. (speerpunt 4: borgen kwaliteit)

De ontwikkeling van kinderen is gebaat bij een goede overgang van voor- naar vroegschool en van primair naar voortgezet onderwijs. Ook in onze jeugdagenda zetten wij sterk in op verbindingen tussen voorzieningen.

Een doorgaande lijn gaat enerzijds over de overdracht van informatie over de ontwikkeling van het kind. Anderzijds gaat dit over het afstemmen van activiteiten, inhoud en thema's tussen voor- en vroegschool en primair en voortgezet onderwijs waar het gaat om taalonderwijs. Hierin zien wij dat ook een doorgaande ondersteuningslijn (taal, gedrag, hulpverlening etc.) de ontwikkeling van kinderen ten goede komt. Daarom willen wij de komende periode inzetten op het verder versterken van de doorgaande lijn, juist ook waar het om ondersteuning in brede zin gaat. Onze rol hierin is het faciliteren van de educatieve partners om deze doorgaande lijn verder te versterken.

De Roosendaalse OAB-partners zijn op verschillende wijzen bezig met het verder verdiepen van de samenwerking tussen voor- en vroegschool. Wij zullen dit blijvend stimuleren voor voor- en vroegschool, door onder meer extra aandacht te schenken aan de dialogen van de VVE-koppels. Waar nodig zullen wij partners aanspreken op hun verantwoordelijkheden binnen deze koppels.

Omdat wij ons realiseren dat een goede overgang naar het voortgezet onderwijs eveneens van belang is voor de ontwikkeling van oudere kinderen en het bieden van gelijke kansen, willen wij de komende periode met partijen verder uitwerken wat nodig of wenselijk is om deze doorgaande lijn te versterken.

7. Het volgen en evalueren van onze inspanningen op OAB vormt onderdeel van onze beleidscyclus.

(speerpunt 3: verbetering monitoring; speerpunt 4: borgen kwaliteit)

Wij faciliteren onze OAB-partners in de uitvoering van diverse activiteiten en voorzieningen om Roosendaalse jongeren met een (risico op) (taal) achterstand te bereiken en deze achterstanden te voorkomen of verminderen. Het zicht op de resultaten van ons beleid en alle activiteiten willen wij versterken door dit integraal, regelmatig en in gezamenlijkheid met al onze OAB-partners te evalueren.

Wij geven hierbij extra aandacht aan onze rol als gemeente om gegevens over de beleidsactiviteiten te verzamelen, duiden, terug te koppelen en te bespreken met onze OAB-partners. Bij de bespreking staat voor ons de vraag 'doen wij met elkaar nog steeds de juiste dingen op de juiste manier' centraal; het gaat niet om afrekenen maar juist om het verhogen van de kwaliteit en het bereik van onze voorzieningen. Hierbij zorgen wij er met elkaar voor dat duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is en wie welke actie op zich neemt om eventuele verbeteringen door te voeren.

8. Wij ondersteunen onze partners met het vernieuwen van het voorschoolse aanbod. (speerpunt 2: vergroten bereik; speerpunt 4: borgen kwaliteit)

Het Rijk heeft aangekondigd dat voorschoolse educatie voor kinderen met een (risico op) (taal)achterstand vanaf 2020 niet 10 maar 16 uur dient te zijn. Wij grijpen in Roosendaal dit moment aan om met elkaar het voorschools aanbod opnieuw, in gezamenlijkheid met de voor- en voerschoolse partners, vorm te geven. In deze doorontwikkeling hebben wij nadrukkelijk aandacht voor het met elkaar laten spelen en leren van peuters. Uit onderzoek⁵ blijkt dat peuters met een (risico op) (taal)achterstand ook leren van taalrijke peuters. Wij willen in Roosendaal blijven inzetten op peuteropvanggroepen waarbij peuters met en zonder (risico op) (taal)achterstand samen spelen.

Naast deze vormgeving - inhoudelijk, bedrijfsmatig en in financiële zin - van een 16 uren VVE-aanbod willen wij de komende periode ook met onze partners de mogelijkheden onderzoeken voor het bieden van andersoortige activiteiten om al vroeg onderwijsachterstanden te voorkomen. Gedacht kan worden aan zogenoemde peuter-kleutergroepen, waarbij peuters en leerlingen uit groep 1 en 2 samen spelend leren. Aanvullend willen wij met onze partners het programma In- en Opstapje herzien, ook in termen van kosten en baten. Uit de evaluatie blijkt dat, waar de voorziening bijdraagt aan het stimuleren van een positief opvoedklimaat, het nog beter kan aansluiten bij het voorschools aanbod.

9. Wij willen ouders meer betrekken bij onze voorzieningen.

(speerpunt 2: vergroten bereik)

De gemeente Roosendaal heeft op dit moment geen specifiek gemeentelijk ouderbeleid voor voorschoolse voorzieningen noch voor de voerschoolse periode. Onze partners hebben dit wel en betrekken actief hun ouders bij het aanbod. Hierin willen wij onze partners verder ondersteunen en faciliteren, omdat wij het betrekken van ouders bij voorschoolse educatie en taalactiviteiten de ontwikkeling van jongeren van belang achten. De komende periode werken wij met onze partners verder uit op welke wijze de gemeente de educatieve voorzieningen hierin kan faciliteren.

10. Wij vernieuwen de overleg- en besluitvormingsstructuur voor OAB in lijn met de jeugdagenda.

(speerpunt 1: onderwijsachterstanden in context)

De nieuwe jeugdagenda, waar ook het OAB onderdeel van vormt, vraagt om een nieuwe overleg- en besluitvormingsstructuur. De huidige kerngroep LEA werkt goed samen, spreekt gezamenlijk over onderwijsachterstanden en informeert het bestuurlijk overleg hierover. In de ontwikkeling van een nieuwe structuur nemen wij de ervaringen van deze werkwijze mee. Hierbij dragen wij ook zorg dat we niet alleen kijken naar de vorm maar ook naar de rollen en verantwoordelijkheden van de partijen aan tafel.

In onderstaand overzicht zijn de acties per speerpunt in zeer verkorte vorm samengevat. Een enkele actie heeft betrekking op meerdere speerpunten.

Speerpunt	Verankeren	Vernieuwen
Onderwijs-achterstanden in context	1. OAB als onderdeel jeugdagenda	10. Overleg- en besluitvormingsstructuur OAB
Vergroten bereik	2. Monitoring en verbeteren bereik	5. Taalonderwijs vernieuwen 8. Voorschools aanbod 9. Ouderbetrokkenheid
Verbeteren monitoring	2. Monitoring en verbeteren bereik 3. Resultaatafspraken monitoren	7. Evaluatie OAB
Hoge kwaliteit	4. Voorzieningen NIP	6. Doorgaande lijn 7. Evaluatie OAB 8. Voorschools aanbod

Uitvoeringsprogramma

Hiervoor zijn 10 acties benoemd als uitwerking van de vier speerpunten, maar nog geen concrete acties. Om deze acties te vertalen naar acties wordt er samen met de partners een uitvoeringsprogramma opgesteld. Want ook in de uitvoering werken wij samen met de educatieve partners om de acties te kunnen realiseren.

Uit de overleggen met de partners zijn voor de komende maanden wel al drie prioriteiten aangegeven. Deze zijn hieronder in eerste aanzet beschreven. Wij zullen de komende periode deze en overige actiepunten verder met elkaar uitwerken in het uitvoeringsprogramma. In het programma staat uitgewerkt wat het doel is, welke acties ondernomen worden en wie welke rol op zich neemt. Hierbij vormen regelmatig met elkaar reflecteren en evalueren belangrijke onderdelen, zodat de uitvoeringsplannen aan blijven sluiten bij de praktijk en bredere (beleids)ontwikkelingen.

Actie	Doel	Wat	Wanneer	Wie
8. Vernieuwen voorschools aanbod	16 uur VVE aanbod ontwikkelen en implementeren	<ul style="list-style-type: none"> > Uitwerken financiële en beleidsmatige kaders (incl aanbod, ouderbijdrage, subsidietarief) > Uitwerken inhoudelijk aanbod > Opstellen implementatie- en communicatieplan > Implementatie (incl subsidieregeling) 	Februari 2019 Februari - april 2019 Mei 2019 September 2019	Gemeente Aanbieders peuteropvang Aanbieders iom gemeente Aanbieders en gemeente
10. Overleg- en besluitvormingsstructuur; 7. Evaluatie OAB	Passende structuur bij jeugd-agenda ontwikkelen	<ul style="list-style-type: none"> > Werkgroep OAB inrichten, rollen en verantwoordelijkheden in werkgroep uitwerken, evaluatiecyclus verwerken in agendering en relatie tot bestuurlijk overleg uitwerken > Communicatie over werkgroep uitzetten > Eerste overleg plannen; agenda opstellen in lijn met evaluatiecyclus 	Februari 2019 Maart 2019 Maart 2019	Gemeente Gemeente Gemeente
5. Taalonderwijs vernieuwen	Meer leerlingen met een taalachterstand bereiken door het taalonderwijs op een andere manier te organiseren	<ul style="list-style-type: none"> > Uitwerken financiële kaders > Analyse doelgroep, mogelijke (innovatieve) aanpakken, financiën > Analyse advies coördinator anderstaligen > Plan van aanpak en subsidieaanvraag > Uitvoering 	Februari 2019 Maart - april 2019 Mei 2019 Juni 2019 September 2019 en verder	Gemeente Onderwijs Onderwijs Onderwijs Onderwijs

Bijlagen

Bijlage 1: Rollen en verantwoordelijkheden OAB-partners

Naam organisatie	Rol bij OAB	Levert informatie (in kader monitor bereik, kwaliteit en resultaten) over
Gemeente	<p>De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Voldoende en kwalitatief volwaardig aanbod van voorschoolse educatie > Het vaststellen van de doelgroep > Het bereik van alle doelgroepkinderen en zorgen voor een goede toeleiding van kinderen naar voorschoolse educatie > Toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en de peuteropvang uitvoeren > Jaarlijks met de schoolbesturen overleg voeren over de resultaten van vroegschoolse educatie <p>Daarnaast zal de gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Het onderwijs ondersteunen bij taalaanbod in de schoolse periode > Overige partijen, zoals gastouderbureaus of huisartsen, informeren over gemaakte afspraken indien daar noodzaak dan wel aanleiding voor is <p>Rollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> > OAB: trekker en regisseur voor gedeelte VVE > VVE-uitvoering: partner en toezichthouder > OAB samenwerking: partner en facilitator <p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Evalueert, verbetert en borgt het beleid in een kwaliteitscyclus > Kaders en Randvoorwaarden voor uitvoering VVE opstellen in samenspraak met partners VVE > Subsidie-eisen/kwaliteitseisen VVE actualiseren > Uurprijs VVE vaststellen en jaarlijks evalueren > Uitwisseling voorschools en scholen faciliteren > Bewaken traject resultaatafspraken > Deelname aan OAB overleg 	<ul style="list-style-type: none"> > Kengetallen over aantallen peuters in de gemeente (CBS) > GGD rapportages over kwaliteit kinderopvang > Inspectie van het Onderwijs rapportages over kwaliteit van VVE
Aanbieders peuter- en kinderopvang	<p>Wettelijke taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Nemen deel aan het maken van afspraken over doelgroepdefinitie en toeleiding tot VVE > Maken afspraken over doorgaande lijn en overdracht naar scholen <p>De aanbieders van VVE zijn verantwoordelijk voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Het bieden van aanbod volgens door gemeente opgestelde subsidievoorwaarden VVE, de wet Kinderopvang en de landelijk geldende kwaliteitseisen VE > Het bieden van informatie aan ouders over VVE <p>Rollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Meedenken en input geven aan gemeentelijk beleid > Signaleren wanneer beleid en praktijk niet goed (meer) aansluiten op elkaar > Uitvoerder gemeentelijk beleid <p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> > VVE aanbieders: deelname aan OAB overleg. > Evaluatie OAB > Uitwisselen met scholen 	<ul style="list-style-type: none"> > Kengetallen over aantal peuters en aantal VVE peuters > Observaties en registraties ontwikkeling peuters conform resultaatafspraken

Naam organisatie	Rol bij OAB	Levert informatie (in kader monitor bereik, kwaliteit en resultaten) over
Onderwijs	<p>Wettelijke taken (schoolbesturen):</p> <ul style="list-style-type: none"> > Nemen deel aan het maken van afspraken over doelgroepdefinitie en toeleiding tot VVE > Voeren jaarlijks overleg met de gemeente over de resultaten van vroegschoolse educatie > Maken afspraken over doorgaande lijn en overdracht met opvangpartijen en de gemeente > Organiseren taalonderwijs bij taalachterstanden in het onderwijs <p>Verantwoordelijkheid (samenwerkingsverband/schoolbesturen/scholen)</p> <ul style="list-style-type: none"> > Passend taalaanbod kinderen met (risico op) (taal)achterstand <p>Rollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Meedenken en input geven aan gemeentelijk beleid > Signaleren wanneer beleid en praktijk niet goed (meer) aansluiten op elkaar > Uitvoering aan vroegschoolse educatie <p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Bieden van passend taalaanbod > Deelname aan OABoverleg > Evaluatie OAB > Uitwisselen met voorscholen > Terugkoppeling bieden aan voorscholen 	<ul style="list-style-type: none"> > Observaties en resultaten voor leerlingen conform resultaatafspraken
Jeugdgezondheidszorg / jeugdhulp	<p>De TWB is verantwoordelijk voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Indicatie van peuters volgens de door de gemeente vastgestelde doelgroepdefinitie. > Leveren van informatie aan ouders van peuters in de gemeente met betrekking tot voorschoolse voorzieningen en met betrekking tot VVE voor de daarvoor in aanmerking komende peuters. <p>Jeugdverpleegkundige:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Levert ondersteuning aan ouders, kinderen en professionals <p>Rollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Meedenken en input geven aan gemeentelijk beleid > Signaleren wanneer beleid en praktijk niet goed (meer) aansluiten op elkaar <p>De jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg nemen deel aan het OAB-overleg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> > Kengetallen over geïndiceerde VVE peuters conform afspraken tussen gemeente en JGZ > Kengetallen over aantallen VVE-peuters in kinderopvang en peuteropvang

Bijlage 2: Financiële paragraaf

In deze bijlage zijn de inkomsten en de verwachte uitvoeringskosten voor 2019 tot 2022 opgenomen.

Verwachte inkomsten periode 2019-2022

Vanaf 2019 zal de gemeente stapsgewijs meer gelden gaan ontvangen voor onderwijsachterstandenbestrijding.

Naam organisatie	2019	2020	2021	2022
Verwachte inkomsten specifieke uitkering OAB ¹	€ 2.771.643	≈ € 2.900.000	≈ € 3.000.000	≈ € 3.000.000

Het bedrag voor 2019 is gebaseerd op de voorlopige toekenning dd. 28-9-2018. De bedragen vanaf 2020 zijn indicaties. Het Rijk berekent jaarlijks de uitkeringen op basis van recente cijfers. Wel blijft het mogelijk om niet uitgegeven gelden binnen de periode van de specifieke uitkering door te schuiven.

Verwachte uitvoeringskosten periode 2019-2022

Speerpunt	Inzet op (huidig)	2019	2020	2021	2022
1. OAB onderdeel jeugdagenda; 2. Monitoring bereik; 3. Resultaat-afspraken monitoren; 6. Doorgaande lijn; 7. Evaluatie; 10. Overleg- en besluit-vormings-structuur	Overige kosten (overleg, coördinatie, monitoring, toeleiding)	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000
4. Voorzieningen NIP	NIP 1, 2 en 3 ¹	€ 225.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
5. Taalonderwijs vernieuwen ²	Schakel- klassen	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000
8. Voor- schools aanbod	VVE-opvang (16 uur vanaf 2020)	€ 1.600.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000
	HBO'er in VVE ³				€ 200.000
9. Ouder- betrokkenheid ⁴	In- en Opstapje	€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000
	Totale uitvoerings- kosten	€ 2.455.000	€ 2.810.000	€ 2.810.000	€ 3.010.000

¹ Vanaf schooljaar 2019/2020 vervalt NIP 3 voor peuters. Zie speerpunt 4.

² De invulling van deze kosten zal mogelijk veranderen. Zie speerpunt 5.

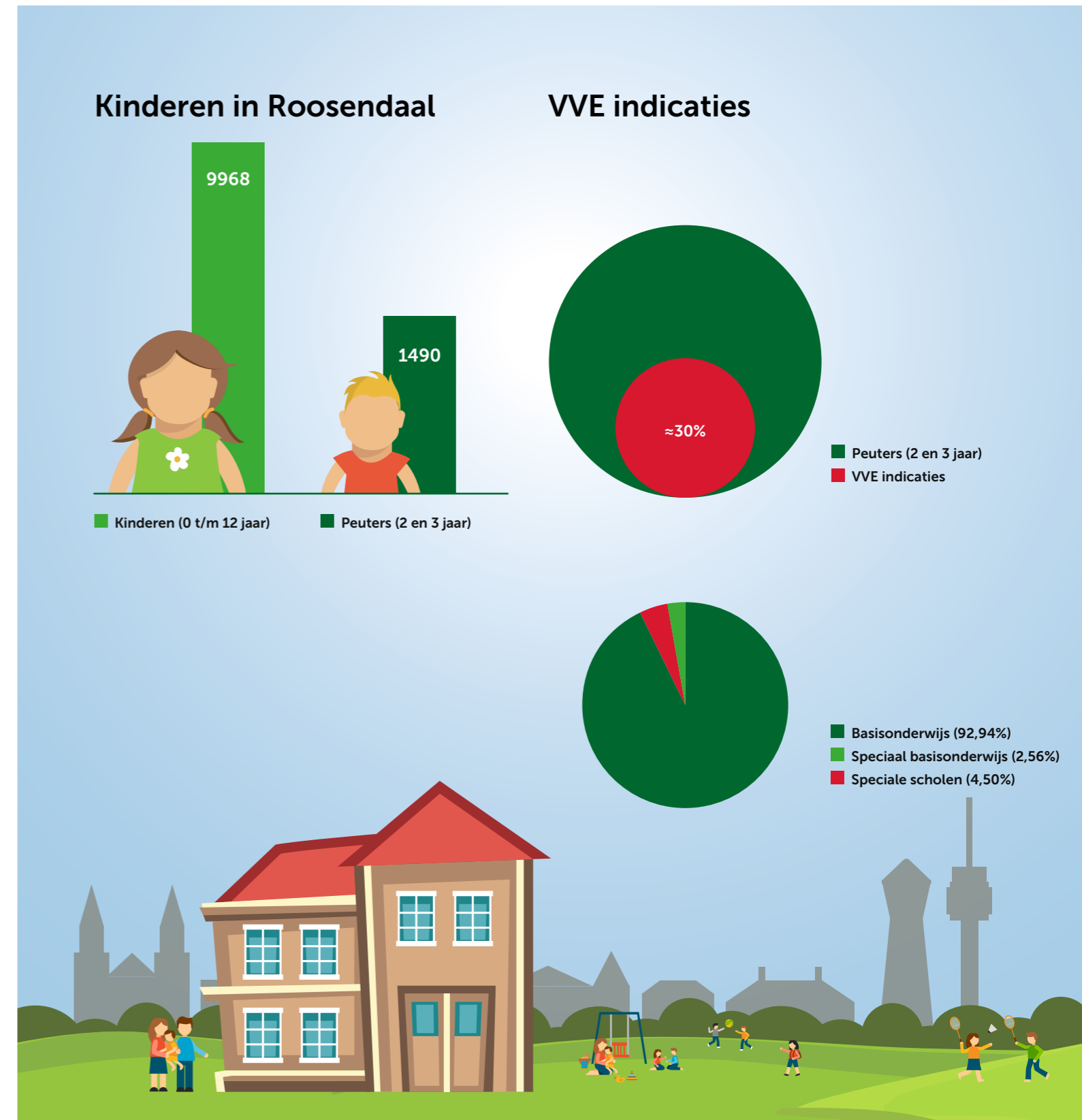
³ Vanaf 2022 is er een wettelijke verplichting een HBO'er in de VVE te hebben. De precieze invulling heeft het ministerie OCW nog niet bekend gemaakt. Daarmee zijn de totale kosten voor de invoering van de HBO'er nog onduidelijk. Bij deze schatting is uitgegaan van ongeveer € 50 per uur en 80 uur VVE coaching per groep (totaal 50 groepen).

⁴ De invulling van deze kosten zal mogelijk veranderen. Zie speerpunt 9.

Bijlage 3: Beoogde opbrengsten OAB-activiteiten

Onderdeel	Beoogde opbrengsten uit LEA (2016)	Resultaatafspraken VVE (2018)
Voor-schoolse educatie	<ul style="list-style-type: none"> > In de voor en vroegschoolse periode zijn de resultaten minimaal op het SLO-prestatieniveau > Op schoolniveau zijn de resultaten minimaal op het niveau dat de inspectie stelt aan het basisniveau 	<ul style="list-style-type: none"> > Alle doelgroepkinderen die bij aanvang van de voorschoolse periode een achterstand hadden op één of meer van de ontwikkelingslijnen, laten in ontwikkeling zien dat ze achterstand inlopen. > D.m.v. warme overdracht en afspraken doorgaande lijn en vroegschoolse programma, ontwikkelen kinderen zich verder tot aan het eind van de vroegschoolse periode. Jaarlijks hebben voor en vroeg school twee keer per jaar overleg. > Indien nodig maken we gebruik van de in of externe zorgstructuur. Bij inzet van de specifieke zorg is het belangrijk om de achtergrond van de vertraging in de ontwikkeling te kennen en de ontwikkeling aan te geven die wél is gelukt. > Het hanteren van een observatie-instrument is verplicht. Schooldirecteur en unitmanager kinderopvang leveren concrete gegevens aan (bijvoorbeeld gegevens uit het observatiesysteem of toets gegevens) zodat de gemeente (en de inspectie) kan (kunnen) nagaan in hoeverre de gewenste resultaten bereikt worden.
Schakelklassen	<ul style="list-style-type: none"> > De schakelklasleerkrachten zijn in staat om de opbrengstgegevens te verzamelen, te analyseren en te evalueren. > De schakelklasleerkrachten zijn in staat om op grond van de opbrengstgegevens hun onderwijsaanbod en hun handelen aan te passen. > De vooruitgang van de schakelklasleerlingen is significant hoger dan de normale groei in vaardigheidsscores. 	
NIP 1	<ul style="list-style-type: none"> > De voorziening NIP-1 verzorgt Nederlands (NT-2) onderwijs in deeltijd (4 schooltijden per week) aan kinderen die korter dan één jaar in Nederland zijn. Na 40 schoolweken zijn de leerlingen in staat het onderwijs op hun eigen school te volgen. 	
NIP 2	<ul style="list-style-type: none"> > Dit is een voltijdsvoorziening, voor (vluchtelingen-)kinderen uit het buitenland met een grote onderwijsachterstand ten opzichte van leeftijdsgenoten. > Kinderen maken 2 jaar gebruik van deze voorziening met een optie op een derde schooljaar met als opbrengst reguliere BAO bovenbouw of VO danwel ISK. 	

Bijlage 4: Kindaantallen in Roosendaal

Bron: CBS, gemeente Roosendaal en waarstaatjegemeente.nl

Bezoekadres

Stads erf 1

T 14 0165

info@roosendaal.nl

Postadres

Postbus 5000

4700 KA Roosendaal

roosendaal.nl